

ĀDAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA

Gaujas iela 33A, Ādaži, Ādažu novads, LV-2164, tālr. 67997350, e-pasts dome@adazi.lv

LĒMUMS

Ādažos, Ādažu novadā

2023. gada 28. jūnijā

Nr. 247

Par Ādažu novada pašvaldības dalību biedrībās

Pašvaldību likuma 79. pants nosaka, ka pašvaldību kopīgu interešu īstenošanai pašvaldības var dibināt kopīgas biedrības un nodibinājumus, ievērojot likumā un Biedrību un nodibinājumu likumā noteikto, kā arī dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā, ja pašvaldības dalību paredz starptautiskie normatīvie akti, likums, Ministru kabineta noteikumi vai pašvaldības dalība nepieciešama biedrības virzītas vietējās attīstības īstenošanai.

Biedrību un nodibinājumu likums neliedz publiskām personām dibināt un piedalīties biedrībās un nodibinājumos. Taču, ņemot vērā, ka biedrības un nodibinājumi ir sabiedrības biedrošanās un sabiedrības iniciatīvu īstenošanas instrumenti, rodas juridiska pretruna starp pašvaldību kā publisku personu un pašvaldību kā biedrības biedru vai nodibinājuma dibinātāju, jo īpaši tajos gadījumos, kad pašvaldība un biedrība vai nodibinājums ar tās dalību nonāk savstarpējās tiesiskās attiecībās. Šādā situācijā pašvaldība faktiski ir abās attiecību pusēs, kas nav juridiski korekti, kā arī rada augstu interešu konflikta un korupcijas risku.

Pašvaldību likumā noteikto ierobežojumu mērķis ir nepieļaut pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā tikai kā pašvaldības autonomās kompetences īstenošanas formu. Proti, pašvaldības dalība šādā biedrībā vai nodibinājumā ir nepieciešama efektīvākai sadarbībai ar privātpersonām (vietējiem iedzīvotājiem un dažādām citām organizācijām), lai īstenotu kādu vietējai kopienai nozīmīgu projektu. Šis aspekts izriet no likumā ietvertās nostādnes, ka biedrības un nodibinājumi ir viena no formām, kādās privātpersonas īsteno Satversmes 102. pantā paredzēto biedrošanās brīvību, nevis forma, kādā pašvaldība īsteno tās autonomo kompetenci

Biedrību un nodibinājumu likuma mērķis ir sekmēt demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības nostiprināšanu.¹ Nav pamata uzskatīt, ka pašvaldību, kā publisku personu iesaiste biedrībās un nodibinājumos, veicina likuma mērķa sasniegšanu.

Tādējādi pašvaldību dalības biedrībās un nodibinājumos juridiskā daba konfliktē ar biedrību un nodibinājumu mērķi – nodrošināt privātpersonām Latvijas Republikas Satversmē garantētās tiesības biedroties, sekmēt demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības nostiprināšanu. Biedrošanās ir privātpersonu tiesisko interešu īstenošanas forma, un publisku personu dalība neatbilst biedrību un nodibinājumu juridiskajai un filozofiskajai jēgai.

Sporta likums² paredz, ka sporta izglītības iestāde, kurai nav juridiskās personas statusa, var būt par sporta kluba vai sporta federācijas biedru, ja ir saņemts attiecīgs tās dibinātāja pilnvarojums. Pašvaldības dibinātai sporta izglītības iestādei attiecīgu pilnvarojumu apstiprina ar pašvaldības domes lēmumu.

¹ Biedrību un nodibinājumu likuma – 1. panta pirmā daļa

² Sporta likuma 10. panta 3.¹ daļa

Vienlaikus nav identificēts cits normatīvais regulējums, kas paredzētu pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā, tai skaitā kā obligātu priekšnoteikumu, lai pašvaldība varētu realizēt savu kompetenci vai lai pašvaldība, tās iedzīvotāji vai citas personas varētu īstenot savas intereses kādā jomā.

Pašvaldību likuma Pārejas noteikumu 10. punkts nosaka, ka pašvaldībām līdz 2023. gada 30. jūnijam jāizbeidz dalība biedrībās un nodibinājumos, kas neatbilst likuma 79. pantā noteiktajam.

Ādažu novada pašvaldība ir biedrs šādās biedrībās un nodibinājumos:

- 1) Latvijas Pašvaldību savienība;
- 2) Latvijas Pašvaldību Izpilddirektoru asociācija;
- 3) Rīgas un Pierīgas pašvaldību apvienība "Rīgas Metropole";
- 4) Gaujas Partnerība;
- 5) Jūras Zeme;
- 6) Vidzemes Tūrisma asociācija;
- 7) Kalngalieši;
- 8) Gaujas ilgtspējīgas attīstības biedrība;
- 9) Sabiedrība ar dvēseli – Latvija;
- 10) Latvijas Džudo federācija;
- 11) Latvijas Riteņbraukšanas federācija;
- 12) Latvijas Tautas sporta asociācija;
- 13) Latvijas Orientēšanās federācija;
- 14) Latvijas Volejbola federācija;
- 15) Latvijas Florbola savienība;
- 16) Latvijas Futbola federācija;
- 17) Latvijas Peldēšanas federācija;
- 18) Latvijas Viegatlētikas savienība;
- 19) Latvijas Sporta cīņas federācija;
- 20) Latvijas Mākslas skolu skolotāju asociācija;
- 21) Latvijas Mūzikas izglītības iestāžu asociācija;
- 22) Dzimtsarakstu nodaļu darbinieku asociācija;
- 23) Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija;
- 24) Latvijas muzeju biedrība;
- 25) Pierīgas tūrisma asociācija.

Ievērojot minēto (lai pašvaldības dome lemtu par biedrības vai nodibinājuma dibināšanu vai dalības saglabāšanu), domei vispusīgi jāizvērtē visas iespējamās attiecīgo pasākumu īstenošanas formas un jākonstatē nepieciešamība tieši biedrības vai nodibinājuma dibināšanai (vai dalībai tajā), ievērojot Biedrību un nodibinājumu likumā noteiktos biedrības un nodibinājuma jēdzienus un darbības pamatprincipus.

Pašvaldību likuma pārejas noteikumu 10. punkta nosacījums³ attiecas uz visām biedrībām un nodibinājumiem, kuros pašvaldība ir biedra vai dibinātāja statusā, neatkarīgi no organizācijas dibināšanas vai pašvaldības iestāšanās tajā brīža.

Atbilstoši Pašvaldību likuma Pārejas noteikumu 10. punktam, pašvaldības administrācija izvērtēja dalību esošajās biedrībās un nodibinājumos (pielikumā), un konstatēja, ka pašvaldības dalība daļā biedrību vairs nav nepieciešama vai neatbilst Pašvaldības likumā noteiktajam, jo pašvaldības dalība tajā nevar būt par priekšnoteikumu vai nepieciešamību pašvaldības funkciju sekmīgai un tiesiskai izpildei. Biedrību un nodibinājumu iesaisti tieši pašvaldības funkciju

---

³ Pašvaldības līdz 2023. gada 30. jūnijam likvidē to izveidotās biedrības un nodibinājumus, kas neatbilst šā likuma 79. pantā noteiktajam, vai izbeidz savu dalību šādās biedrībās un nodibinājumos.

izpildē iespējams īstenot, slēdzot līdzdalības vai deleģēšanas līgumus Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā.

Pamatojoties uz Pašvaldību likuma 79. pantu, Pārejas noteikumu 10. punktu, Biedrību un nodibinājuma likuma 30. pantu, Sporta likuma 10. panta 3.¹ daļu, kā arī Finanšu komitejas 21.06.2023. atzinumu, Ādažu novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Saglabāt Ādažu novada pašvaldības dalību šādās biedrībās un nodibinājumos:
  - 1.1. Latvijas Pašvaldību savienība;
  - 1.2. Latvijas Pašvaldību Izpilddirektoru asociācija;
  - 1.3. Rīgas un Pierīgas pašvaldību apvienība “Rīgas Metropole”;
  - 1.4. Gaujas Partnerība;
  - 1.5. Jūras Zeme;
  - 1.6. Gaujas ilgtspējīgas attīstības biedrība;
  - 1.7. Dzimtsarakstu nodaļu darbinieku asociācija;
  - 1.8. Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija;
  - 1.9. Latvijas muzeju biedrība;
  - 1.10. Pierīgas tūrisma asociācija;
  - 1.11. Vidzemes Tūrisma asociācija.
2. Neturpināt Ādažu novada pašvaldības dalību šādās biedrībās (nodibinājumos):
  - 2.1. Latvijas Džudo federācija;
  - 2.2. Latvijas Riteņbraukšanas federācija;
  - 2.3. Latvijas Orientēšanās federācija;
  - 2.4. Latvijas Volejbola federācija;
  - 2.5. Latvijas Florbola savienība;
  - 2.6. Latvijas Peldēšanas federācija;
  - 2.7. Latvijas Vieglatlētikas savienība;
  - 2.8. Latvijas Sporta cīņas federācija;
  - 2.9. Latvijas Futbola federācija;
  - 2.10. Kalngalieši;
  - 2.11. Sabiedrība ar dvēseli – Latvija;
  - 2.12. Latvijas Tautas sporta asociācija;
  - 2.13. Latvijas Mākslas skolu skolotāju asociācija;
  - 2.14. Latvijas Mūzikas izglītības iestāžu asociācija.
3. Pilnvarot Ādažu Bērnu un jaunatnes sporta skolu pārstāvēt Ādažu novada pašvaldības intereses šādās biedrībās (nodibinājumos):
  - 3.1. Latvijas Džudo federācija;
  - 3.2. Latvijas Riteņbraukšanas federācija;
  - 3.3. Latvijas Orientēšanās federācija;

- 3.4. Latvijas Volejbola federācija;
  - 3.5. Latvijas Florbola savienība;
  - 3.6. Latvijas Peldēšanas federācija;
  - 3.7. Latvijas Vieglatlētikas savienība;
  - 3.8. Latvijas Sporta cīņas federācija;
  - 3.9. Latvijas Basketbola savienība.
4. Administratīvajai nodaļai līdz 2023. gada 10. jūlijam nosūtīt šo lēmumu 2. punktā minētajām biedrībām (nodibinājumiem).

Pašvaldības domes priekšsēdētāja

K. Miķelsone